

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD
Maturitní témata 2025/2026

1. Psychologie

- a) společenské vědy – původ a emancipace
- b) vymezení psychologie jako vědy
- c) historický vývoj – psychologické teorie a směry, představitelé
- d) lidská psychika a vědomí
- e) stres, frustrace, deprivace, poruchy vývoje osobnosti

2. Psychologie osobnosti

- a) determinanty lidské psychiky – obraz CNS, reflexy
- b) osobnost člověka – charakteristika, typologie
- c) temperament, charakter
- d) vývoj osobnosti v etapách lidského života

3. Psychologie – základní psychologické jevy

- a) psychické procesy – poznávací, paměťové, motivační
- b) psychické stavy – pozornost, emoce, vůle
- c) psychické vlastnosti (struktura osobnosti)
- d) myšlení, učení

4. Psychologie – člověk ve vztahu ke společnosti

- a) osobnost – poznávání osobnosti, chyby v poznávání
- b) stereotypy a předsudky
- c) proces socializace – sociální učení
- d) konflikty (agrese, násilí)
- e) komunikace

5. Sociologie

- a) vymezení sociologie jako vědy
- b) metody a techniky sociologického výzkumu
- c) socializace jedince a sociální role ve společnosti
- d) sociální nerovnost, status a mobilita
- e) struktura společnosti (tradiční, moderní společnost)

6. Sociální útvary

- a) sociální skupiny – definice, funkce, druhy, role ve skupině
- b) rodina, manželství
- c) sociální vztahy – formální, neformální
- d) konflikty ve společnosti

7. Sociální procesy

- a) sociální komunikace
- b) sociální kontrola
- c) deviace a sociálně patologické jevy
- d) masová kultura a komunikace

8. Sociologie – člověk, kultura a náboženství

- a) kultura – definice, funkce, druhy
- b) víra a náboženství – hlavní světová náboženství
- c) sekty a náboženská hnutí

9. Politologie – stát

- a) vymezení politologie jako vědy
- b) pojem státu, znaky
- c) vznik a vývoj státu, funkce
- d) státní symboly

10. Politologie – právní stát

- a) typy a formy států
- b) ústavní principy – Ústava ČR
- c) lidská práva – Listina základních práv a svobod
- d) ochrana lidských práv

11. Politologie – politický systém ČR

- a) právní základ státu
- b) dělba státní moci
- c) státní orgány ČR
- d) volby a volební systémy

12. Politologie – demokracie a politika

- a) demokracie – pojem, znaky, druhy
- b) politika – pojem, politický režim a systém, politická participace
- c) politický pluralismus – politické strany
- d) základní ideologické proudy – přehled

13. Právo

- a) pojem právo – vymezení, právo a morálka
- b) prameny práva, právní systémy, právní řád ČR
- c) právní vztahy, účastníci
- d) platnost, účinnost, působnost právních vztahů
- e) orgány právních ochrany

14. Právo – ústavní, občanské, rodinné

- a) ústavní právo
- b) občanské právo (hmotné, procesní), vlastnictví
- c) rodinné právo, manželství, náhradní rodinná péče

15. Právo – pracovní, trestní

- a) pracovní právo
- b) trestní právo
- c) právní ochrana

16. Ekonomie

- a) vymezení ekonomie jako vědy, vývoj
- b) základní ekonomické pojmy a otázky
- c) ekonomické systémy
- d) ekonomické teorie
- e) tržní subjekty

17. Ekonomie – základy makroekonomie

- a) tržní mechanismus – fungování, subjekty
- b) nabídka, poptávka, selhání trhu
- c) podnikání (x zaměstnání), druhy

18. Ekonomie – makroekonomie

- a) ekonomické ukazatele, magický čtyřúhelník
- b) hospodářský cyklus
- c) národní hospodářství, úloha státu v ekonomice
- d) marketing, reklama

19. Ekonomie – finance

- a) peníze – vývoj, druhy, funkce
- b) státní rozpočet, daně
- c) bankovní soustava
- d) hospodaření jedince a domácnosti
- e) cenné papíry, inflace

20. Ekonomie – člověk ve sféře práce

- a) práce a pracovní síla
- b) předpoklady pro výkon povolání
- c) odměňování za práci
- d) nezaměstnanost
- e) politika nezaměstnanosti

21. Filosofie

- a) vymezení filosofie jako vědy, filosofické otázky, zdroje filosofie
- b) vztah filosofie – mýtus, náboženství, věda
- c) filosofické disciplíny a směry
- d) etika – vymezení, základní pojmy

22. Filosofie – v období antiky

- a) předsokratovská filosofie
- b) vrcholné období antické filosofie (Sokrates, Platon, Aristoteles)
- c) filosofie období helénismu (stoicismus, epikureismus, skepticismus)

23. Filosofie – v období středověku, renesance (humanismu) a osvícenství

- a) křesťanská filosofie – patristika, scholastika
- b) filosofie renesance (humanismu)
- c) osvícenská filosofie

24. Filosofie – v období 19. a 20. století, české filosofické učení

- a) vývoj filosofického myšlení v 19. století, představitelé
- b) vývoj filosofického myšlení ve 20. století, představitelé
- c) české filosofické myšlení

25. Globalizace a trvale udržitelný rozvoj

- a) globalizace – charakteristika, projevy, dopady
- b) pozitivní a negativní stránky globalizace
- c) globální problémy – příčiny, důsledky, řešení
- d) Evropská integrace – EU

Schváleno předmětovou komisí, dne 25.9.2024, pro školní rok 24/25